

مرکز آموزش برای کودکان و نوجوانان افغان

مولانا

دری - ۵

ب

اسم

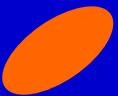
شعر

صفت

فعل

مقدمه

اسلام عليكم و رحمت الله و بركاته!
کودکان و نوجوانان عزیز، استادان محترم، والدین گرامی، هموطنان و علاقمندان محترم هدف ما از نوشتن کتابهای آموزشی برای فراگیری زبان دری و پشتو و توسعه دهی برنامه های آموزشی کامپیوتری ارائه روش های جدید در آموزش و پرورش فکری کودکان و نوجوانان دری و پشتو زبان افغانستان است. امکانات نوین کامپیوتری گشاینده درها در راه رسیدن به این هدف میباشد.
برای رسیدن به این هدف با امکانات پیشرفته گرافیک، نقاشی متحرک، صدا و محیطی لذتبخش برای فراگیری زبان مادری و همچنان آشنایی با فرهنگ و کلتور اصیل افغانی در سطوح مختلف استفاده گردیده است. کتب با دروس آموزنده و تمرینات فراوان بشکل متن در کتاب و همچنان بشکل پروگرام کامپیوتری برای هر کتاب تهیه شده است که شاگردان میتوانند به ساده گی دروس خویش را در کامپیوتر خود مشق و تمرین نمایند. پروگرام های آموزشی کامپیوتری علاوه بر تمرینات، شامل بازی های آموزنده هم میباشند. کتب و پروگرامهای کامپیوتری در سطوح مختلف برای دوره ابتدایی، متوسطه و لیسه برای علاقه مندان زبان دری و پشتو بویژه هموطنان خارج از کشور تهیه و ترتیب گردیده است.
امید وارم شما عزیزان همیشه ما را با انتقادات و پیشنهادات سالم تان جهت بهبود بخشیدن کتب و پروگرامها همکاری نمایید.

با احترام
انجنیر وحید دریاب

کاردستی		درس	
دستور زبان یا گرامر		تمرین	
راهنمایی برای آموزگار یا معلم		تمرینات کامپیوتری	
استفاده از انترنت		تمرین گروهی	
وظیفه خانگی		تمرین رسامی و نقاشی	
راهنمایی برای امتحان تحریری یا تقریری			

نام کتاب: **دری - ۵ ب**
نویسنده: **انجنیر وحید دریاب**
چاپ دوم، سال ۱۳۹۱ ه.ش
استکهلم - سویدن

مرکز آموزش برای کودکان و نوجوانان افغان
www.kodakan.se
info@kodakan.se

دری - ۵

(ب)

آموزش جملات برای سطح متوسط، معرفی شخصیت های فرهنگی و ملی کشور ما، آموزش دستور زبان (گرامر) کلمه، اسم، فعل، صفت، ترکیب کلمات، حالت جمع و مفرد با مثالها، تمرین نوشتن کلمات تمرینات گروهی برای انکشاف فکری شاگردان و راهنمایی برای امتحان تحریری و تقریری.

تمرینات بسیار آموزنده و جالب کامپیوتری بشکل تصویر صدا و متن، امتحان نهایی در آخر هر قسمت، دریافت امتیازات تشویقی و بازیهای آموزنده برای دلگرمی شاگردان.

اسم:

صنف:

مکتب:

درس - ۲ جملات ذیل را خوب به دقت بخوانید.

محیط زیست

محل بود و باش ما انسانها را محیط زیست میگوید. شهرها، قریه ها، دهات و چهار اطراف ما محیط زیست است.

برای نگهداشتن محیط زیست پاک همه ما بخصوص باشندگان آن محل مسئولیت دارند. ناپاکی و آلودگی محیط زیست سبب امراض گوناگون میگردد. ما همه باید مسئولیت خود را در این راه مهم بخوبی انجام بدهیم. نگزاریم که محل بود و باش ما کثیف شود.

از وسایل نقلیه که تیل مصرف میکنند مانند موتر، موتر سایکل وغیره در حد امکان کم استفاده کنیم. چهار اطراف خانه خود را نهال غرس نماییم تا هوا آن محل را صاف بسازد. از ساختن فابریکه ها در نزدیک محل ما که سبب آلودگی هوا میگردد جلوگیری نماییم. برای دور ساختن کثافات محل مشخص تعیین نماییم.

همه خانواده ها و باشندگان آن محل مسئولیت دارند تا کثافات را در آشغالدانی های مربوطه جمع کنند و از انداختن کثافات بروی سرک ها جلوگیری نماید. در اسلام نظافت جزء ایمان میباشد.

کلمه		
صفت	فعل	اسم
بسیار	جمع کردن	شهر
صاف	مصرف کردن	قریه
پاک	جلوگیری کردن	محل
کثیف	تعیین نمودن	اسلام
مهم	انداختن	انسان
	انجام دادن	موتر

اسم	
مفرد	جمع
ده	دهات
مرض	امراض
کثیف	کثافات
وسيله	وسایل
باشنده	باشنده گان

صاف = پاک

شهروند = باشندگان یک کشور
محیط زیست = جای و محل بود و باش، محل زندگی

آلوده گی = ناپاکی
محل = جای

تمرین - ۱ کلمات ذیل را مطابق درس فوق بنویسید.

محیط زیست

کثافت

وسایل نقلیه

قریه

نگهداری

مصرف

صاف

ده

آلودگی

WWW.KODAKAN.SE
info@kodakan.se

تمرین - ۲ این تمرین را بشکل گروهی انجام داده و بنویسید که چه چیزها سبب آلودگی محیط زیست میگردند.

تمرین - ۲ کدام یک از جملات زیر صحیح می باشد؟

- همه ما مسئولیت داریم سرک های کثیف را پاک کنیم.
- کوه ها، دشتها و جنگلات و وسایل نقلیه را محیط زیست میگویند.
- همه مسئولیت داریم که کثافات خانه خود را در آشغالدانی شهر آن محل جمع کنیم.
- محیط زیست را مجموعه ای از عوامل طبیعی کره زمین که انسان را احاطه میکند خلاصه کرد.

تمرین - ۴ با استفاده از اینترنت یا منابع دیگر نام پنج نوع فابریکه را بنویسید که عامل آلودگی محیط زیست میگردند.

تمرین - ۵ کدام یکی از وسایل نقلیه زیر برای محیط زیست مضر میباشند؟ پاسخ تانرا با کشیدن دایره واضح سازید.

موتور سائیکل	شتر	موتور	بایسکل (دو چرخه)
طیاره	قطار (ریل)	لاری	اسب

تمرین - ۶ از پروگرام **تمرینات دری** در کامپیوتر تان (Dari 5) حد اقل ۱۵ امتیاز را حاصل نمایید.

آموزگار در تمرینات فوق با شاگرد کمک شود.

تمرین - ۷ با استفاده از اینترنت یا منابع دیگر جستجو کنید و نام پیمان بین المللی برای نگهداری محیط زیست وجود داشته باشد؟ اگر وجود دارد لطفاً از آن نام ببرید و سال تاسیس آنرا هم بنویسید.

WWW.KODAKAN.SE
info@kodakan.se

تمرین - ۸ با استفاده از ذهن خود دو جمله در مورد محیط زیست بنویسید.

وظیفه خانگی - ۹ با کمک والدین تان نام پنج کشور را نام ببرید که در نگهداشتن محیط زیست بسیار فعال بوده است.

درس - ۵ جملات ذیل را خوب به دقت بخوانید.

نامه مریم به پدرش

پدر مریم محمد علی در شهر هرات افغانستان کارمند یک شرکت است. علی سالانه چند مرتبه به دیدن خانواده اش می آید. مریم که 12 سال دارد به پدرش نامه میفرستد و تولد پدرش را تبریک میگوید:

بنام خداوند یکتا!

مورخه 22 اسد سال 1385
زرغونشهر - ولایت لوگر

سلام های فروان خود را خدمت پدر بزرگوار و دوست داشتنی ام محمد علی خان تقدیم میدارم. امید است که دارای صحت باشید. از طرف من و مادر جانم هم بکلی خاطر جمع باشید، همه ما دارای صحت بوده و کدام مشکلی نداریم. من به درس هایم و مادر جانم در کار های خانه طبق معمول مشغول هستیم. خواستم ذریعه این نامه سال تولد تانرا از صمیم قلب تبریک بگویم. از خداوند برایتان آرزوی عمر طولانی درام. خبر تازه این است که مامایم حاجی صاحب جمال خان از عربستان سعودی هفته بعد بر میگردد و مراسم حج را بخوبی تمام نموده است.

از این بیشتر وقت گرانبهای تانرا تلف نکرده شما را به خداوند بی نیاز سپرده، شاد و موفق باشید.

با احترام
دختر شما
مریم

کلمه		
اسم	فعل	صفت
لوگر	مشغول بودن	بزرگوار
عربستان	تلف کردن	موفق
مریم	تبریک گفتن	شاد

طبق معمول = مثل همیشه

تلف کردن = هدر کردن، بی مورد مصرف کردن

مورخه = تاریخ

آموزگار در فهماندن جملات فوق و شیوه نامه نوشتن با شاگرد کمک شود.

تمرین - ۱ از خانه های زیر به ترتیب اسم، فعل و صفت را تشخیص داده و با کشیدن دایره جوابهای تانرا واضح سازید.

اسم

فراوان	نامه	شرکت	دیدن
بزرگوار	قلب	مریم	تلف کردن
تبریک گفتن	دختر	سال	علی

فعل

فراوان	نامه	شرکت	دیدن
بزرگوار	قلب	مریم	تلف کردن
تبریک گفتن	دختر	سال	علی

صفت

فراوان	نامه	شرکت	دیدن
بزرگوار	قلب	مریم	تلف کردن
تبریک گفتن	دختر	سال	علی

تمرین - ۲ با استفاده از ذهن خود یک اسم، یک فعل و یک صفت را در زیر بنویسید.

تمرین - ۳ از پروگرام **تمرینات دری** در کامپیوتر تان (Dari 5) حد اقل ۱۵ امتیاز را حاصل نمایید.

آموزگار در فهماندن اسم، فعل و صفت و همچنان در انجام دادن تمرینات کامپیوتر با شاگرد کمک شود.

تمرین - ۲ کلمات ذیل را مطابق درس فوق بنویسید.

مورچه

فراوان

نامه

احترام

صمیمی

بزرگوار

قلب

زریعه

شرکت

تمرین - ۵ جملات صحیح مربوط به درس فوق را از ذیل انتخاب نمایید.

- مریم مادر محمد علی است.
- پدر مریم در هرات وظیفه دارد.
- مریم سال تولد پدرش را ذریعه یک نامه به پدرش تبریک گفت.
- برادران مریم همه دکانداران هستند.
- مامای محمد علی از عربستان سعودی بر میگردد.
- مریم از لوگر به هرات نامه فرستاد.

درس - ۶ جملات ذیل را خوب به دقت بخوانید.

محمد جلال الدین بلخی

مولانا جلال الدین محمد بلخی در سال ۶۰۴ هجری قمری در ولایت بلخ افغانستان چشم به دنیا گشود. او که لقب مولوی را هم داشت از مشهورترین شاعر پارسی زبان خراسان و یا افغانستان امروزی بشمار میرود. او بعدها به همراه پدرش به قونیه در روم شرقی مهاجرت کرد و در ۲۷ سالگی عارف و دانشمند دوران خود شد. مولانا سر انجام پس از مدت‌ها بیماری در سال ۶۷۲ هجری قمری در شهر قونیه ترکیه درگذشت و در همانجا بخاک سپرده شد.

با آنکه آثار مولوی به عموم جهانیان تعلق دارد، ولی بهره افغانها، ایرانیان و پارسی زبانان از وی بیشتر است.

مهمترین آثار باقی مانده این مرد بزرگ مثنوی، دیوان شمس و رباعیات میباشد. مثنوی معنوی کتابی که به تاکید اصول دین شهرت دارد و به این بیت دلنشین کتابش آغاز میگردد.

بشنو از نی چون شکایت می‌کند از جدایی‌ها حکایت می‌کند

دیوان شمس شامل غزلیات فراوان میباشد و بزبانهای پارسی، ترکی و عربی بوده، اثر رباعیات نیز شامل رباعیات فراوان میباشد. سازمان یونسکو سال ۲۰۰۷ میلادی را سال مولانا نامیده است.

کلمه		
اسم	فعل	صفت
خراسان	گشودن	بزرگ
دانشمند	درگذشتن	مشهور
پارسی	تعلق داشتن	فراوان
مولانا	سپردن	
بلخ	مهاجرت کردن	

اسم	
مفرد	جمع
اثر	آثار
رباعی	رباعیات
غزل	غزلیات
پارسی زبان	پارسی زبانان

گشودن = باز کردن لقب = نام عارف = به کسی گفته می‌شود که به عرفان می‌پردازد. بهره = فایده

اصول = اساس، پایه دانشمند = صاحب علم درگذشتن = مردن اثر = نشانه، چیزی باقی مانده

امتحان تحریری امتحان تقریری شامل چهار سوال و جمعاً هیجده امتیاز میباشد.
تعداد امتیازات کامیابی: ۱۰ امتیاز یا بالاتر. زمان: ۶۰ دقیقه.

سوال ۱ - حالت جمع اسامی ذیل را بنویسید. (۶ امتیاز)

مفرد	جمع	مفرد
ده	-----	مشکل
کثیف	-----	نوع
وسیله	-----	اثر

سوال ۲ - جمله ذیل را بنویسید. (۴ امتیاز)

خلیلی در سال ۱۲۹۳ خورشیدی در شهر کابل دیده به جهان گشود.

سوال ۲ - کلمات ذیل را با انتخاب (فعل، صفت، اسم) مشخص بسازید. (۴ امتیاز)

خلیلی	پسان	مشهور	سپردن
فعل صفت اسم	فعل صفت اسم	فعل صفت اسم	فعل صفت اسم

سوال ۴ - دو جمله در مورد نگهداشتن محیط زیست بنویسید. (۴ امتیاز)

امتحان تقریری امتحان تقریری شامل پنج سوال و جمعاً بیست امتیاز میباشد.
تعداد امتیازات کامیابی: ۱۲ امتیاز یا بالاتر.
زمان: ۳۰ دقیقه.

سوال - ۱ جملات ذیل را بخوانید؟ (۷ امتیاز)

علی سینا به شعر نویسی هم دسترسی داشت و اشعار فراوان
بزبان عربی سروده است. علی سینا بلاخره بعد از یک بیماری در
سال ۴۲۸ هجری قمری در همدان ایران در گزشت و در همان شهر
به خاک سپرده شد.

سوال - ۲ حد اقل نام یک اثر از شخصیت های فرهنگی وطن ما را از ذیل نام ببرید. (۳ امتیاز)

مولانا بلخی

استاد خلیلی

علی سینا بلخی

سوال - ۳ یک مثال از اسم، فعل، صفت نام ببرید؟ (۳ امتیاز)

سوال - ۴ معنی کلمات ذیل را بیان کنید. (۵ امتیاز)
فرصت - حفاظت - مبتلا - لقب - درگذشتن

سوال - ۵ صفت را تعریف کنید و مثال از صفت ارایه نمایید. (۲ امتیاز)

آموزگار درامتحان (تقریری و تحریری) گرفتن از شاگرد توجه خاص به محتوای کتاب کرده و استعداد شاگرد را در حفظ کلمات، معنی، نوشتن کلمات و خواند جملات و تشخیص دادن اسم، فعل، صفت و غیره امتحان کند.

کتابها و پروگرامهای آموزشی Language learning books and Educational software		
 Dari 1A ISBN: 978-91-979212-0-6	 Dari 1B ISBN: 978-91-979212-1-3	 Dari 1C ISBN: 978-91-979212-2-0
 Dari 1D ISBN: 978-91-979212-3-7	 Dari 1E ISBN: 978-91-979212-4-4	 Dari 1F ISBN: 978-91-979212-5-1
 Dari 1 Exercises ISBN: 978-91-979213-6-7		
 Dari 2A ISBN: 978-91-979212-6-8	 Dari 2B ISBN: 978-91-979212-7-5	 Dari 2C ISBN: 978-91-979212-8-2
 Dari 2 Exercises ISBN: 978-91-979213-9-8		
 Dari 3A ISBN: 978-91-979212-9-9	 Dari 3B ISBN: 978-91-979213-0-5	 Dari 3 Exercises ISBN: 978-91-979525-0-7
 Dari 4A ISBN: 978-91-979213-1-2	 Dari 4B ISBN: 978-91-979213-2-9	 Dari 4 Exercises ISBN: 978-91-979525-1-4
 Dari 5A ISBN: 978-91-979213-3-6	 Dari 5B ISBN: 978-91-979213-4-3	 Dari 5 Exercises ISBN: 978-91-979525-2-1
 Dari 6A ISBN: 978-91-979213-7-4	 Dari 6B ISBN: 978-91-979213-8-1	 Dari Grammar ISBN: 978-91-979213-5-0

Name: **Dari 5B**
 Author: **Wahed Dariab**
 Second Edition
 2012 Stockholm - Sweden

ISBN 978-91-979213-4-3

Education Center for Afghan children
www.kodakan.se
info@kodakan.se

Copyright © 2010 by KODAKAN (Education Center for Afghan children) and Wahed Dariab.
 All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in retrieval system or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Dari-5

B

